

DESGAITASUN PSIKIKOA

Irakasgaia: OCW. Jarduera Fisko Inklusiboa.
Gomendio, M. Fuentes, M. eta Zulaika, Lm.

Buru-desgaitasuna (Discapacidad Mental)

- n *“Errealitatearen itxuraldatze edo exagerazioa”*
 - n *Martorel, A. & Ayuso Mateos, J.L.*
- n *Psikosia*
- n *Eskizofrenia*
- n *Depresioak eta nahaste bipolarra*

Buru Gaixotasunak eta Jarduera Fisikoak

- n BG, adierazpen eta agertzeko era ezberdinak
- n Jarduera Fisikoak eta desgaitasunak (gutxitasunak, gabeziak)
- n Kolektibo honekin jarduteko estrategiak

Buru-desgaitasuna: agerpenak (adierazleak)

- n** Jateko eta lo egiteko eraren aldaketak, eta, pisuaren aldaketak.
- n** Ohiko gaitasun ezberdinak galtzea edo gutxitzea.
- n** Gogoratzeko edo barneratzeko zailtasunak.
- n** Energiaren blokeoa.
- n** Eguneroko bizitzaz disfrutatzeko gaitasun eza.

Buru-desgaitasuna: agerpenak (II)

- n Aldarte aldaketak (egoera animikoarena):
tentu/eroria eta suminkortasuna
(irritabilitatea).
- n Gizabidea eta portaera motorearen
aldaketak: egonezina, urduritasuna, geldoa
eta mugiezintasuna.
- n Harremanak aldatzen dira: desinhibitu,
bakartu, arazoak sortu.

Buru-desgaitasuna: beharrak

- n** Lo egiteko ohiturak berreskuratu.
- n** Pisu-kontrolerako ohiturak berreskuratu eta zaindu: “**bizitza aktiboa**” bultzatuz.
- n** Gaitasun berriak ikasi eta berreskuratu.
- n** Barneratzeko gaitasunak berreskuratzeko jarduerak.
- n** Energia bideratzeko lanak egin.

Buru-desgaitasuna: beharrak

- n Plazer psikomotorraren** bizipena berritu.
- n Frustrazioa** bideratu: **mugimenduaren** bidez.
- n Motrizitatearen** bidez egonezina eta geldirik egoteko joera bideratu.
- n Mugimenduaren** bidez **adierazteko** gogoia berritu.
- n Harremanak** bultzatu.

JARDUERA ESTRATEGIAK

- n Enpatia:** pertsona da jardueraren ardatza.
- n Heldutasunezko harrera** bermatu: behar afektibo, motore eta intelektualak kontuan izan.
- n Arrakasta pedagogia** erabiliz: gaitasunak agerian jarri.
- n Ezagutzen diren jarduerak** hasieran.
- n Ekintzetan bere inplikazioa** lortu.

JARDUERA ESTRATEGIAK

- n** Informazioa: zehatza, argia/garbia eta ezinbestekoa eman.
- n** Iturri ezberdinetatik eskaini: ikusmen, entzumen, imitazioaren bidez edo propiozepzioaren bidez.
- n** Ikasteko tarteak laburrak.
- n** Zeregin sinpleak; ez konplexuak.

JARDUERA ESTRATEGIAK

- n Motibazioa bultzatu.
- n Lorpenak baloratu.
- n Erantzunak lasaitasunez itxaron.
- n Saio eredu egonkorrak eduki: erantzunak aurreikusteko.
- n Autonomia bideratu.
- n Erritmo pertsonala errespetatu

Buru-desgaitasuna: oharrak

- n Saihestu beharreko jarduerak:
 - n Arau bat baino gehiago.
 - n Zailtasun motorea.
 - n Memoria motore handia behar dituen jarduerak.
 - n Esfortzu fisiko handia eskatzen dituzten jarduerak.

Buru-desgaitasuna: oharrak

- n Bultzatu beharreko jarduerak:
 - n Banakakoak: erantzun anitzak
 - n Oinarrizko gaitasunak: postura (jarrera), oreka, tonoa
 - n Lurraren kontaktua eskatzen dutenak: tentsioa/lasaitasuna, gorputz kontzientzia, arnasketa e.a.

Buru-desgaitasuna: oharrak

- n Gorputz Kontzientzia eta Irudia.
- n Autoestima eta norberaren ezagutza bultzatu.
- n Erlazio enpatikoa bultzatu.

Buru-desgaitasuna: oharrak

- n** Joku, jolas eta kirol egokituak bultzatu.
- n** Aisialdiko ekintzak eta jarduerak.
- n** Gimnasia leunak (goxoak): yoga, taichi, eutonia e.a.

Buru-desgaitasuna: helburuak

- n Helburua **Gizakia** da eta ez mugimendua.
- n Jarduerak telozinetikoak edo morfozinetikoak izango dira:
 - n Telozinetikoak, helburua, lorpena kanpoan dago.
 - n Morfozinetikoak, helburua norberaren garapena dute.